

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut1. Aallaqqaasiut:

Sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Neqerooruteqartarnermut inatsimmi) peqqussutinilu taanna tunngavigalugu suliarineqartuni maleruagassat pitsaanerusumik atuutsinneqarnissaat siunnersuummi siunertarineqarpoq.

Neqerooruteqartarnermut inatsit ukiup ataatsip missaani atuutereerpoq, tamatumunngalu atatillugu Neqerooruteqartitsisarnermut Maalaaruteqartarfiup aalajangiisinnaatitaaffiiniq iluarsiinissaq erseqqissaanissarlunaleqquttutut pisariaqartutullu isumaqarfigineqarpoq.

Tassalu Maalaaruteqartarfiup inatsisinik unioqqutitsilluni aalajangiinernik atorunnaarsitsinissamut aammalu neqerooruteqartitsinermik inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut inatsisitigut tunngavissanik atuuttussanngortitsisoqarnissaa pisariaqartinneqartoq paasinarsisimavoq. Taamatuttaaq suliani tunngaviusunut aalajangiisuunngitsunut aalajangiisinnaatitaanerup pisariillisarneqarnissaa pisariaqartinneqartoq paasinarsisimavoq. Siunnersuutip atuutilerneratigut periarfissat taakku atuutsinneqarsinnaalissapput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnert:

Siunnersuutip kingunerisaanik Neqerooruteqartitsisarnermut Maalaaruteqartarfiq inatsisinik unioqqutitsilluni aalajangiinernik atorunnaarsitsinissamut aammalu neqerooruteqartitsinernik inatsisinut naapertuuttunngortitsinissamut periarfissaqalissaaq.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip kingunerisaanik maalaarutit, allakkatigut tunngaveqarluni aalajangiiffigineqarsinnaasut aamma tunngaviusunut aalajangiisuunngitsut suliarineqartarnerat pisariinnerulissaaq, Neqerooruteqartitsisarnermut Maalaaruteqartarfiup siulittaasua ilaasortanik sulianut ilisimasalinnik peqateqarani suliani taamaattuni aalajangiisinnaalertussaammat.

Kiisalu aalajangersakkamik, ”Kalaallit Nunaanni sanaartornermi sulianut pilersuinernullu ataatsimut piumasaqaatit” (AP) atorneqarnissaannik erseqqissaaviumik ilanngussisoqarpoq. Tassani maleruagassamik nutaamik atuutsitsilernissaq pineqanngilaq, taamaallaalli suleriaaseq atorneqartoq inatsisissatut siunnersuut manna aqqutigalugu erseqqissarneqartussatut naleqqutsinneqartoq ingerlateqqinneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat:

Siunnersuut maannakkorpiaq pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussaangilaq.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat:

Siunnersuut maannakkorpiaq inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussaangilaq.

5. Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat.

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussaangilaq.

6. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissat:

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqassangilaq.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut Namminersorermullu pissutsit:

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut pissutsinut sunniuteqartussatut nalilerneqangilaq.

8. Tusarniaaneq:

Siunnersuut KANUKOKA-mut, A/S Inissiatileqatigiiffik INI-mut, Iserit A/S-imut, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannut, NUSUKA-mut, SIK-mut, TSP-mut – Teknikkikkut siunnersuisartut Peqatigiiffiannut, Nukissiorfinnut, Mittarfeqarfinnut, Tele Greenland A/S-imut, Royal Greenland A/S-imut, Royal Arctic Line A/S-mut, KNI A/S-imut, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut, Siunnersuisoqatigiinnut Ataatsimiititalianullu Aqutsisoqarfimmut, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerullu Naalakkersuisoqarfimmut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilinniartitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut, Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmut, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut, Nunamut Namminerimut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmi Attaveqarnermut Nukissiuuteqarnermullu Immikoortortaqarfimmut, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmi nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaqarfimmut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut, Greenland Development-imut, Greenland Venture A/S-imut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfinnut aamma Nunatta Eqqartuussivianut tusarniaassutigineqarpoq.

9. Tusarniaanermi akissutit:

KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, A/S INI, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Unammilleqatigiinnermik Nakkutilliisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilinniartitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunamut Namminerimut,

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi nuna tamakkerlugu pilersaarusernermut immikkoortortaqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, Greenland Development, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfiit aamma Nunatta Eqqartuussivia tusarniaanermi akissuteqarput.

Tusarniaaneq inatsisissatut siunnersuuterpiami allannguissamat tunngavissiiingilaq, pisut ataasiakkaat marlussuit matuma kinguliani taaneqartut eqqaassanngikkaanni oqaaseqaatinik akerliliissutinilluunniit immikkut ittunik takkuttoqanngimmat.

Tusarniaanermi § 27-imi imm. 2-mut nutaamut tunngatillugu oqaaseqaateqartoqarpoq, ”ilaasortat qassinngorlugit amerlineqarsinnaanersut immaqa iluaqutaasumik allanneqartariaqartoq [-sinnaasoq], taamatullu nassuiaatini Maalaaruteqartarfiup neqerooruteqartitsinernik suliaqarnerani siulittaasoqarfimmiit peqataatinneqartut ilaasortatut sulianik ilisimasalittut ilaasut amerlaqatigissagaat naatsorsuutigineqartoq allassimaneranut taarsiullugu immaqa inatsimmi toqqaannartumik allassimanissaa eqqarsaatersuutigineqarsinnaasoq”.

Naalackersuisoqarfimmit tamanna tusaatissatut tiguneqarpoq nassuiaatillu allanngortinneqarlutik.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Imm. 5-imut.

”Kalaallit Nunaanni sanaartornermi sulianut pilersuinernullu ataatsimut piumasaqaatit” (AP) tassaapput piumasaqaatit nalinginnaasut ataatsimoortut, sanaartornermi illuatungeriit akornanni isumaqatigiissusernermi piumasaqaatit naleqquttut suunerinik ukiorpassuarni misilittagaqarnerit tunngavigalugit suliarineqarsimasut.

AP-p piumasaqaatit nalinginnaasut ukununnga tunngasut imarai: isumaqatigiissuteqarnermi tunngaviusoq, suliaassap suliarineqarnera, aallartitaqarneq suleqatigiinnerlu, piffissaliussat, tunniussineq, akisussaaffik annaasinnaasallu, atorunnaarsitsineq, aningaasaqarneq aaqqiagiinnginnerlu. Ilanngussani sullivik sullivimmilu pissutsit, entreprenørip sullissinerani pissutsit immikkut ittut, akiliisitsilluni suliat, tapiliussatut suliat aamma suliaassap akianik iluarsiineq pineqarput.

AP atuuttoq (AP 95) tamanik suliaqarnermut tunngasuunngilaq. Taamaattumik tamanik suliaqarnissamik neqerooruteqartumut isumaqatigiissusiornermi tunngavissamik allamik atuisoqartariaqarpoq. Tamanik suliaqarnissamut AP-mik immikkut ittumik saqqummiisoqarnissaata tungaanut isumaqatigiissuteqarnermut tunngavissatut ”Tamanik suliaqarnermi piumasagaatit nalinginnaasut” (ABT 93), Kalaallit Nunaannut pisariaqartinneqartunik naleqqussarneqarsimasoq atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq malillugu AP pingaarnertut saneqqunneqarani tunngavigineqartussaavoq. Pissutsit immikkut ittut, soorlu suliassap suussusia peqqutaallutik AP saneqqunneqartariaqarpat aammalu taamaaliornissamut pissutaasut naammaginarpata, saneqqutsinermi sanatitsisup suliaqartullu soqutigisaasa AP-mi oqimaaqatigiissitsinissamik siunertarineqartut sapinngisamik annikinnerpaamik nikisinneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tassunga tunngatillugu AP-mi § 1, imm. 3 innersuunneqarpoq, tassanilu allassimavoq, AP atorneqartillugu, immikkoortut suut saneqqunneqarniarnersut ersarissumik paatsuugassaannngitsumillu allassimappat maleruagassanik saneqqutsisinnaanernut aalajangersakkat aatsaat atorneqarsinnaasut.

Saneqqutsisinnaanernut, pissutsit apeqqutaatillugit akuerineqarsinnaasunut assersuutitut taaneqarsinnaapput:

- § 1, imm. 6, suliaqarnermi danskisut oqaatsit atorneqarnissaannut tunngasoq.
- § 3, imm. 5, akuersinissamut piffissarititaasup sivissussusissaanut tunngasoq, aamma
- § 22, imm. 1, imm. uniffik kingulleq., tak. imm. 11, kiisalu § 22, imm. 10, tassani sulisitsisup akiliinissamut ullunik suliffiusunik 15-inik piffissalernerqarnerata ullut suliffiusut tallimat tikillugit sivikitsumik sivitsuisinnaaneq pineqartillugu.

AP-mik saneqqutsisinnaanerit ilaat AP-mi suleriaatsinik kipititsinermit tunngasuuvoq. Misilittakkat malillugit kipititsinermit neqerooruteqartup AP-mut naleqqiullugu inatsisitigut inissisimanermik tamakkiisumik paasisaqarsinnaanissaa ajornakusoortinneqartarpoq, taamaattumillu akinik aalajangersaanermi nalornititsilertarluni. Taamaattumik kipititsinissat pinngitsoortinneqartussaapput.

Neqerooruteqartitsinermit najoqqutassat tamatuma saniatigut akuttunngitsumik aalajangersakkanik, AP-mut tapiliussaasunik imaqartinneqartarput. AP-mi aalajangersakkat naatsut tamanullu atuuttut ataatsimoortarmata, pisuni assigiinngitsuni aalajangersakkanik tapiliussaqaarnissaq pisariaqarsinnaavoq. Taakku sanaartugassanut ataasiakkaanut ”Piumasagaatit immikkut ittut” (SB) nalinginnaasumik taaguutigisarpaat.

Tapiliussalli AP-p allanneranik saneqqutsinerit isumaqarfigineqarsinnaajunnaarlugit oqaasertaliorneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Nr. 2-mut

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami suliani aalajangersimasuni Maalaaruteqartarfiup katitigaanissaa aalajangersarneqarpoq. Siulittaasup siulittaasoqarfimmeersut amerlineqarnissaanik (sinniisissaminik ilanngutsitsinikkut) aalajangiisinnaanermi saniatigut aamma ilaasortat sulianik ilisimasallit amerlinissaannik aalajangiisinnaavoq.

Imm. 3-mut.

Maalaaruteqartarfiup suliakkiissutinik suliaqarneranik pitsanngorsaanaissaq, taamaalillunilu piffissamik suliaqarfiusumik sivikillititsinissaq aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Suliaq qaqugukkut tunngaviusunut aalajangiisussaannginnersoq siulittaasup aalajangertussaavaa. Assersuutigalu pisuni ataasiakkaani suliassaqarfiup iluani suleriaatsinik ersarissunik atuutsitsisoqarnera pissutaasinnaavoq. Assersuutigalugu suliakkiisup neqeroorut, piffissarititaasup naanerani tunniunneqarsimasoq akuerippagu taanna atorineqarsinnaavoq. Tamanna inatsimmi malittarisassanik uniuinerusussaavoq, tassanilu suleriaasissaq ersarippoq.

Apeqqutit suliat ingerlaneranut tunngasut assersuutigalugu suliap allakkatigut tunngaveqarluni imaluunniit oqaasiinnaat atorlugit isumaqatiginninniarnernik tunngaveqarluni aalajangiiffigineqarnissaanut tunngasinnaavoq, imaluunniit suliakkiisup taarsiissuteqarnissaanut piomasagaatit sularineqarneranut, apeqqutilluunniit allat immikkut ittumik sularineqartussatut immikkoortinneqarnissaannut tunngasinnaalluni. Suliap ingerlaneranut apeqqutit aamma allagaatinik takunnissinnaanermut, maalaarutip atuuttussanngortitsinermik kinguneqartinneqarnissaanut, imaluunniit maalaarutip soorlu inatsisitigut soqutigisanik tunngavissaqannginneq pissutigalugu itigartinneqarnissaanut aalajangiinissamut tunngasinnaapput.

Nr. 3-mut

Imm. 2-mut.

Suliat Maalaaruteqartarfiup aalajangiisinnaatitaaffiisa avataanniittut Maalaaruteqartarfiup itigartissavai.

Pisuni suliakkiisoq suliassamut neqerooruteqartitsisimatinnagu – tassalu suliassanut neqerooruteqartarnermut inatsimmi § 1, imm. 2-mi ilaatinneqaraluartunut, taamaalillunilu maleruagassanik unioqqutitsilluni neqerooruteqartitseqqaarani suliakkiisimatillugu - Maalaaruteqarfik iliuserigallagassanik, unioqqutitsinertut taaneqartunik atorunnaarsitsinissamik siunertaqarfiusunik aalajangiisinnaavoq, tassungalu unioqqutitsilluni neqerooruteqartitsinerusimasinnaasumik unitsitsinissaq ilaavoq. Maalaaruteqartarfiup iliuserigallagassanik aalajangiinermini unioqqutitsinerup sakkortussusia, taamatullu aalajangiinerup kingunerisassai eqqarsaatigissavai. Tassalu soqutigisat suliambut attuumassuteqartut, kiisalu eqqarsaatigisassat tamanut tunngasut tamarmik

nalilersorneqassapput. Tamanna pingaartumik isumaqatigiissusiortoqareernerani neqerooruteqartitsinermik allannguisoqarsinnaatillugu atuutissaaq.

Suliakkiisoq suliassamut neqerooruteqartitsisimatillugu, kisiannili neqerooruteqartitsineq amigaateqarsimatillugu inatsisunik unioqqutitsilluni aalajangiineq Maalaaruteqartarfiup atorunnaarsissinnaavaa, imaluunniit suliakkiisoq neqerooruteqartitsinermik inatsisinut naleqqusaanissamut pisussaaffilersinnaallugu. Pisuni immikkut ittuni neqerooruteqartitsinermik atorunnaarsitsineq piviusunngorsinnaavoq.